

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/57/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5622201291
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2022:5622201291.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Katarínou Podhorcovou v právnej veci navrhovateľky O. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom V. XXX/X, U. O. - A., právne zastúpenej advokátkou JUDr. Evou Dorociakovou, so sídlom advokátskej kancelárie 1. mája 697/26, Liptovský Mikuláš, IČO: 42 351 189, proti manželovi navrhovateľky H. C., nar. X. XX. XXXX, trvale bytom O. Z. XXXX/XX, Z., v konaní o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletej V. C., nar. XX. XX. XXXX, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, na čas po rozvode, takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo navrhovateľky O. C., rod. W., nar. XX. XX. XXXX, a manžela navrhovateľky H. C., nar. X. XX. XXXX, uzavreté dňa XX. X. XXXX v Z., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Z. vo zväzku 9, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XX, r o z v á d z a.

II. Maloletá V. C., nar. XX. XX. XXXX, sa na čas po rozvode manželstva rodičov z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky, ktorá je o p r á v n e n á maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

III. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej vo výške 150,- eur mesačne, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred, k rukám matky maloletej, počnúc od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva.

IV. Súd styk otca s maloletou n e u p r a v u j e.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 21. 4. 2022 podala navrhovateľka návrh na rozvod manželstva uzavretého s manželom H. C. dňa XX. X. XXXX, spolu s návrhom na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode ku maloletej dcére V. C., nar. XX. XX. XXXX, tak, aby maloletá bola na čas po rozvode zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Súčasne navrhovateľka navrhla zaviazat' otca prispievať na maloletú výživným vo výške 300,- eur mesačne, vždy do 15.dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky maloletej, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva. Navrhovateľka prostredníctvom svojej zástupkyne odôvodnila návrh na rozvod manželstva tým, že manželstvo neplní ani jednu zo svojich spoločenských funkcií, a to biologickú, výchovnú, vzájomnej pomoci a hospodársku. Manželia nežijú v spoločnej domácnosti od februára 2022, kedy navrhovateľka opustila spoločnú domácnosť i s maloletou po dlhotrvajúcich nezhodách s manželom, ktoré vyústili do vzájomného odcudzenia, častých hádok, aj do fyzického násillia. Manželia stratili spoločné záujmy, majú odlišné názory na život a spoločnú budúcnosť.

Navrhovateľka podala podnet na okresnom riaditeľstve Policajného zboru pre podozrenie zo spáchania trestného činu týrania blízkej osoby. Manžel v priebehu manželstva začal požívať alkoholické nápoje vo zvýšenej miere. Navrhovateľka sa v minulosti pokúsila o zachovanie stability rodinného prostredia vo výchove ich maloletej dcéry, preto sa opätovne k manželovi vrátila, avšak nezhody v manželstve pretrvávali, až vyústili do jej odchodu. Z jej strany došlo k úplnému citovému odcudzeniu, prestala javiť záujem o zotrvanie v spoločnej domácnosti, a z dôvodu fyzického násillia mala obavu zo spoločných stretnutí s manželom. V súčasnej dobe žije v spoločnej domácnosti s maloletou v nájomnom byte v U. O..

2. Z obsahu návrhu navrhovateľky vyplýva, že posledné spoločné bydlisko manželov bolo v obvode sídla Okresného súdu Liptovský Mikuláš, čím je daná miestna príslušnosť na konanie a rozhodovanie vo veci.

3. Súd ustanovil maloletej na zastupovanie v konaní kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš.

4. Navrhovateľka priložila ku návrhu na rozvod manželstva sobášny list, z ktorého vyplýva uzavretie manželstva navrhovateľky a jej manžela dňa XX. X. XXXX S. Z..

5. Z rodného listu maloletej V. C. vyplýva, že sa narodila manželom dňa XX. XX. XXXX.

6. Manželovi navrhovateľky bol doručený návrh navrhovateľky dňa 16. 8. 2022 spolu s ďalšími listinami, najmä s uznesením o ustanovení kolízneho opatrovníka maloletej dcéry, s poučením účastníka konania. Trvalé bydlisko má manžel navrhovateľky evidované v registri obyvateľov SR na adrese Z., O. Z. XXXX/XX. Súd sa opakovane pokúšal doručiť ďalšie zásielky súdu, najmä predvolanie na pojednávanie, manželovi navrhovateľky na posledných známych adresách, a rovnako sa snažil skontaktovať s ním i telefonicky (č. t. XXXX XXX XXX, XXXX XXX XXX). Dňa 12. 10. 2022 oznámil manžel navrhovateľky telefonicky súdu, že predvolanie na pojednávanie nariadené na deň 13. 10. 2022 si nestihol prevziať, o termíne pojednávania vie, na pojednávanie sa dostaví, avšak, podľa jeho vyjadrenia, s manželkou sa dohodli, že sa rozvádzať nebudú, čo oznámia i na pojednávaní. Súčasne súdu oznámil, že zásielku na pošte si prevezme. Napriek uvedenému vyhláseniu sa na pojednávanie dňa 13. 10. 2022 nedostavil. Pojednávanie bolo vykonané v jeho neprítomnosti, dostavila sa navrhovateľka, jej právna zástupkyňa a kolízny opatrovník.

7. Navrhovateľka prostredníctvom svojej zástupkyne na pojednávaní zotrvala na návrhu na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode ku maloletému dieťaťu. Zástupkyňa navrhovateľky uviedla, že sa nebránia tomu, aby obidvaja rodičia, v prípade rozvodu manželstva, zastupovali maloletú na čas po rozvode a spravovali jej majetok v bežných veciach. Zotrávajú na návrhu na určenie výživného po 300,- eur mesačne. Poukázala na výkon práce manžela navrhovateľa v zahraničí, a teda na jeho možnosti a schopnosti prispievať na výživu maloletej v požadovanej sume. Otec nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť, a matka doposiaľ uhrádzala všetky náklady spojené s jej starostlivosťou. Styk otca s maloletou navrhujú neupraviť, pretože otec nejaví záujem o kontakt s dcérou. Navrhovateľka vo svojej výpovedi uviedla, že na dôvodoch podaného návrhu trvá. Za hlavnú príčinu rozpadu manželstva považuje alkohol na strane manžela. Ona v súčasnosti nemá iného partnera, s ktorým by plánovala spoločnú budúcnosť. Býva s dcérou u kamaráta, ktorý platí výdavky na bývanie. Ona platí stravu všetkým trom do sumy 250,- eur mesačne. Platí tiež výživné na svoju staršiu dcéru V. O., zverenú do osobnej starostlivosti otca, vo výške 50,- eur mesačne. Iné výdavky na dcéru nemá, stretáva sa s ňou raz týždenne, býva na A.. Dbá na to, aby boli sesterské vzťahy udržiavané a rozvíjané. Maloletá V. nastupovala 5. 7. do materskej školy, matka platí za stravu a školné 60,- eur mesačne. Do fondu na pomôcky a podobné veci platí 20,- eur každého polroka. Od nástupu do materskej školy máva dcéra často ochorenia dýchacích ciest, má slabšiu imunitu. Matka začala od novembra pracovať ako chyžná v hoteli v U. M., má istý prístup zamestnania na skrátenej úvazok. Hrubý príjem bude dosahovať maximálne 340,- eur mesačne. Vzhľadom na častejšie ochorenie dcéry má zvýšené výdavky na vitamíny, niekedy sú jej predpisované aj antibiotiká, preto je kupuje i probiotiká, tiež Imunoglukan sirup, morskú vodu, sprej do nosa. Od septembra 2022 mala výdavky na liečbu dcéry okolo 200,- eur. Zisťuje sa, či dcéra nemá astmu. Výdavky na stravu, ošatenie, hygienu má dcéra bežné, rovnako i matka. Vo vlastníctve matky nie sú žiadne hnutelné veci vyššej hodnoty, ani nehnuteľnosti, matka nevlastní ani osobné motorové vozidlo, do U. M. bude dochádzať autobusom. Otec jej na dcéru vôbec neprispieva, stretol sa s ňou naposledy, keď s ňou bola matka za ním v Z., u jeho matky. S dcérou tam prespala jednu noc, ale z ich strany nebol žiaden záujem. Otec prišiel pod

vplyvom alkoholu, jeho rodičia majú o vnučku minimálny záujem. Navrhovateľka sa vyjadrila, že nevidí reálnu nádej na obnovenie spolužitia, manželstvo neplní žiadnu zo svojich funkcií.

8. Na odročené pojednávanie 6. 12. 2022 sa manžel navrhovateľky opäť nedostavil, doručenie predvolania bolo vykázané zákonnou fikciou na adrese trvalého bydliska otca, aj na adrese u jeho matky.

9. Okrem výsluchu navrhovateľky bolo v konaní oboznámené s obsahom listinných dôkazov zadovážených v konaní, najmä s obsahom sobášneho listu manželov a rodného listu maloletej, s dokladmi preukazujúcimi trvalé bydlisko účastníkov konania, s obsahom správy kolízneho opatrovníka zo zisťovania pomerov v rodine, s obsahom pracovnej zmluvy matky, s obsahom sms komunikácie manželov.

10. Z obsahu pracovnej zmluvy navrhovateľky vyplýva, že uzatvorila pracovnú zmluvu na dobu určitú do novembra 2023 so skúšobnou dobou tri mesiace, so zamestnávateľom Y. X, s.r.o., s dohodnutou hrubou mzdou 485,00 eur mesačne, s dňom nástupu do práce 7. 11. 2022.

11. Z obsahu správy kolízneho opatrovníka zo zisťovania pomerov v rodine vyplýva, že od 3. 10. 2022 býva navrhovateľka s dcérou v byte u kamaráta. Domácnosť je zariadená, udržiavaná v čistote a poriadku, prostredie je podnetné a vhodné na výchovu a starostlivosť o maloletú, ktorá si rýchlo zvykla na nové prostredie. V čase zisťovania pomerov dňa 11. 10. 2022 bola matka ešte na rodičovskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok spolu s prídavkami na dcéru, spolu vo výške 409,68 eur. Od obdobia, kedy býva v byte u svojho kamaráta, jej odpadli výdavky na bývanie, predtým platila za nájom 326,- eur mesačne. Výživné na dcéru V. O. platí vo výške 50,- eur mesačne, výdavky na stravu a drogeriu má bežné. Maloletá nastúpila do Materskej školy V. D. A.. Matke finančne vypomáhajú starí rodičia maloletej. Otec sa o maloletú nezaujíma, ani ju nekontaktuje. Kolízny opatrovník oznámil, že otec podával zavádzajúce informácie, že matka zoberie svoj návrh späť, taktiež, že obnovili spolužitie, a neumožnil prešetrenie pomerov vo svojej domácnosti pracovníkom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stropkov. Navrhovateľka poprela tvrdenia manžela o tom, že mali obnoviť spolužitie, a že netrvá na návrhu na rozvod manželstva.

12. Na pojednávaní dňa 6. 12. 2022 zdôraznila zástupkyňa matky, že otec sa nedostavil na pojednávanie ani vo veci týkajúcej sa úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas do rozvodu manželstva (pozn.: sp. zn. 20P/39/2022). Zo strany manžela navrhovateľky ide o bezúčelné naťahovanie konania, zámerne si nepreberá zásielky súdu, oznamuje, že sa nachádza niekde v Nemecku, ale neoznamuje jeho terajšiu adresu bydliska a adresu na doručovanie písomností, a nie je ani predpoklad, že by sa mu podarilo doručiť akúkoľvek zásielku aj do cudziny. Opakovane zavádza navrhovateľku v tom, že sa dostaví na pojednávanie, avšak na pojednávanie sa dostaviť nechce. Navrhovateľka potvrdila, že manžel nesúhlasí s návrhom na rozvod manželstva, avšak táto skutočnosť nemá vplyv na jej postoj, pretože ona na návrhu na rozvod manželstva trvá. Zástupkyňa navrhovateľky ďalej uviedla, že sú si vedomí, že v konaní sa rozhoduje o osobnom stave manžela navrhovateľky, ale poukazujú na Ústavu SR, v ktorej sa uvádza, že nikoho nemožno nútiť, aby zotrval nedobrovoľne vo zväzku, pretože ide o slobodný zväzok muža a ženy. Z výpovede navrhovateľky, v zmysle dôkazov zadovážených v konaní, je zrejmé, že manželstvo neplní ani jednu zo svojich funkcií. Manžel navrhovateľky dlhodobo žije pravdepodobne v zahraničí, s navrhovateľkou nekomunikuje, a aj v prípade, ak by sa zdržiaval na území Slovenskej republiky, navrhovateľka nemá informáciu o tom, kde by sa mohol zdržiavať. Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine je splnená zákonná dikcia, že vzťahy medzi manželmi sú natoľko rozvrátené, že manželstvo neplní svoj účel, a ani nemožno spravodlivo očakávať obnovenie manželského spolužitia. V prípade, ak by niekto navrhovateľku nútil, aby zotrvala v nefunkčnom manželstve, žiadalo by sa od nej fakticky nedobrovoľné zotrvanie a plnenie nefunkčného zväzku. Otec sa nezaujíma o dcéru, neposiela jej žiadny darček alebo hračku, neprejavuje záujem stretnúť sa s dcérou, neplatí výživné, určené rozsudkom na čas do rozvodu manželstva, a na základe uvedeného navrhovateľka bude požadovať náhradné výživné. Z obsahu predloženého výpisu sms komunikácie medzi navrhovateľkou a jej manželom vyplýva, že tento by sa mal zdržiavať v zahraničí a pracovať tam.

13. Zástupkyňa navrhovateľky v záverečnom prednese navrhla vyhovieť návrhu na rozvod manželstva, keď v konaní bolo preukázané, že vzťahy medzi manželmi sú trvalo rozvrátené a narušené, a nie je možné od manželov spravodlivo očakávať obnovenie manželského spolunažívania. Manželstvo neplní žiadnu zo svojich funkcií, ktoré by malo plniť, a to hospodársku, ekonomickú, vzájomnej

pomoci. Manželia spolu nezdievajú spoločnú domácnosť, intímne spolu nežijú, nezabezpečujú spoločnú starostlivosť o maloleté dieťa. Pokiaľ ide o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas po rozvode manželstva, navrhujú, aby maloletá na čas po rozvode manželstva bola zverená do výlučnej osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Pokiaľ ide o styk s druhým manželom, vzhľadom na samotný nezáujem otca, tento nenavrhujú určiť, a pokiaľ ide o výšku vyživovacej povinnosti, zotrávajú na sume uvedenej v podanom návrhu na rozvod manželstva, keď majú za to, že je v súčasnej dobe v schopnostiach a možnostiach otca, aby platil výživné navrhované navrhovateľkou. Navrhovateľke nepomáha so zabezpečením určitého druhu výživného vo forme osobnej starostlivosti, nad rámec nekupuje maloletej žiadne darčeky, ošatenie, hygienické potreby a pod., a keďže v súčasnej dobe by mal vykonávať pracovnú činnosť v Nemecku, kde by sa mala minimálna mzda od 1. 7. 2022 pohybovať vo výške 1.755,- eur brutto, je v jeho schopnostiach, aby hradil výživné navrhované navrhovateľkou. Minimálne, ak je schopný zamestnať sa v Nemecku, je schopný vykonávať pracovnú činnosť aj na území Slovenskej republiky za obdobný príjem. Navrhovateľka sa pripojila k návrhu svojej zástupkyne. Zástupca kolízneho opatrovníka v záverečnom návrhu uviedol, že v prípade rozvodu manželstva rodičov navrhuje maloletú V. C. zveriť do osobnej starostlivosti matky s tým, že matka bude oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Výšku výživného ponecháva na úvahe súdu. Styk otca s maloletou navrhuje neupravovať.

14. Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 20P/39/2022 vyplýva, že matka podala návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej tzv. na čas do rozvodu manželstva, pričom v uvedenom konaní, napriek opakovaným snahám súdu, nepodarilo sa zabezpečiť prítomnosť otca na pojednávaní. Dňa 9. 9. 2022 súd rozhodol v neprítomnosti otca o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej v sumách po 150,- eur mesačne, počnúc od 16. 5. 2022. Zameškané výživné od 16. 5. 2022 do 31. 8. 2022 vo výške 527,44 eur súd povolil otcovi splácať v splátkach po 20,- eur mesačne spolu s bežným výživným, pod stratou výhody splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej splátky riadne a včas. Súd neupravil styk otca s maloletou.

15. Z obsahu listinných dôkazov zadovážených v konaní sp. zn. 20P/39/2022 vyplýva, že otec dlhodobo ignoroval zásielky súdu a ostal v konaní nečinný. Už i v uvedenom konaní boli zrejmé indicie o pravdepodobnom bydlisku otca v zahraničí, kde by mal, podľa predpokladu matky, i pracovať. Na dcéru žiadnou sumou neprispieval, ani neuhrádzal výživné určené podľa neodkladného opatrenia vo výške 50,- eur mesačne. V období predchádzajúceho rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej príjem matky spočíval v poberaní rodičovského príspevku a prídavku na maloletú celkovo vo výške 413,80 eur mesačne. Išlo o jediný príjem matky, z ktorého v danom čase uhrádzala nájomné vo výške 326,- eur mesačne, vrátane energií. Okrem toho, matka uhrádzala, rovnako ako v súčasnosti, výživné na staršiu dcéru V. O., nar. XX. X. XXXX, zverenú do osobnej starostlivosti otca, vo výške 50,- eur mesačne. Matka mala rovnaké výdavky na materskú školu maloletej V. vo výške 60,- eur mesačne, bežné výdavky spojené so stravou, hygienou a ošatením. V danom čase nebolo súdu známe, či otec vykonáva práce ako živnostník, pričom podľa výpisu zo živnostenského registra, vedeného Okresným úradom Stropkov, by mal podnikáť v predmetoch podnikania: prípravné práce k realizácii stavby a dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov, od 12. 1. 2021.

16. Podľa § 100 Civilného mimosporového poriadku - s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

17. Podľa § 18 Zákona o rodine manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

18. Podľa § 22 Zákona o rodine k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

19. Podľa § 23 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoluzitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd

pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

20. Podľa § 24 ods. 1, ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

21. Podľa ust. § 24 ods. 2 Zákona o rodine ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden s rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

22. Podľa § 25 ods. 1, 2 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

23. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

24. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

25. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

26. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

27. Podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

28. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

29. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania, hodnotiac dôkazy jednotlivo, ako aj v ich vzájomných súvislostiach, mal súd jednoznačne a bez pochybností preukázať splnenie zákonných podmienok pre rozhodnutie o rozvode manželstva navrhovateľky a jej manžela. Z písomného návrhu navrhovateľky, i z jej vyjadrenia na pojednávaní, vyplynulo, že manželstvo neplní ani jednu zo svojich spoločenských funkcií. Manželia spolu nežijú v jednej domácnosti do februára 2022, nehospodária spoločne, nežijú spolu intímne, nevychovávajú spoločne ich maloletú dcéru, netrávia spolu voľný čas, manželstvo neplní ani funkciu hospodársku a vzájomnej pomoci. Súd považuje vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel, a od navrhovateľky nemožno spravodlivo očakávať obnovenie manželského spolužitia, aj napriek zavádzajúcemu tvrdeniu jej manžela, že majú záujem obnoviť manželské spolužitie, a rozvíeť sa nechcú. Súd konštatuje, že

manžel navrhovateľky bol pasívny nielen v konaní vedenom pred tunajším súdom, sp. zn. 20P/39/2022, ale i v terajšom konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode ku maloletej dcére V.. Manžel navrhovateľky sa snažil dostať do omylu nielen Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Stropkov, ale i Okresný súd Liptovský Mikuláš, keď tvrdil, že zásielky súdu si prevezme a na pojednávanie sa dostaví, a taktiež, že s manželkou sa rozvádzať nebudú. Súd vyhodnocuje toto správanie ako zavádzanie súdu, i pasivitu svedčiacu o nezáujme riešiť veci manželské, i otázky týkajúce sa starostlivosti o maloletú dcéru. Súd vyhovel návrhu navrhovateľky na rozvod manželstva, pretože pre takýto postup boli splnené všetky zákonné podmienky. Manželstvo navrhovateľky a jej manžela je dlhodobo nefunkčné, a nádej na jeho obnovenie je v tomto štádiu vylúčená. Pri obligatórnej úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej dcére na čas po rozvode manželstva zohľadnil súd skutočnosť, že maloletá je v prevažnej osobnej starostlivosti svojej matky, otec o starostlivosť a výchovu dcéry nejaví žiaden relevantný záujem, na výživu dcéry neprispieva. Na základe uvedeného sú splnené všetky zákonné podmienky pre zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Súd nerozhodoval o úprave styku otca s dcérou, pretože takýto návrh v konaní nebol podaný, naopak, matka žiadala styk otca s dcérou neupravovať, a doposiaľ otec ani nejaví adekvátny záujem o stretávanie sa s dcérou. Pokiaľ ide o zárobkové možnosti a schopnosti matky, táto začala pracovať od novembra 2022 v skrátenom pracovnom režime s dohodnutou hrubou mzdou 485,- eur mesačne. Matka zabezpečuje uspokojovanie všetkých potrieb maloletej, vrátane starostlivosti o ňu v čase jej častejšie sa vyskytujúcich ochorení po nástupe do materskej školy, zabezpečuje a dbá na lekársku starostlivosť dcéry, i na podporu jej imunity, venuje sa jej i po stránke všestranného rozvoja. Od októbra, kedy sa presťahovala s dcérou do bytu jej známeho, sa jej znížili výdavky na bývanie, ušetrené prostriedky však čiastočne presunula do nákupu stravy pre prenajímateľa bývania, tiež na liečbu a podporu imunity dcéry. Podľa navrhovateľky, nemá iného partnera, s ktorým by plánovala spoločnú budúcnosť, a teda ďalšie výdavky spojené so životnými nákladmi nezdieľa s inou osobou. Finančne je vypomáhajú rodičia. U otca maloletej, t. j. manžela navrhovateľky, nebolo vykonaným dokazovaním preukázané, že by skutočne žil a pracoval v zahraničí, avšak pre účely určenia výživného primeraného v prospech maloletej, súd vychádzal z tzv. potenciality príjmu, t. j. z predpokladu, aký príjem by mohol otec dosahovať, ak by bol zamestnaný na území Slovenskej republiky a dosahoval by čo i len minimálny príjem. V súčasnosti je minimálna mzda pracovníka SR na rok 2022 vo výške 646,- eur mesačne brutto. Súd považuje výživné určené vo výške 150,- eur mesačne za výživné, ktoré je primerané odôvodneným potrebám maloletej, i potenciálnym zárobkovým možnostiam a schopnostiam otca. Maloletá je vo veku troch rokov, okrem výdavkov na lekársku starostlivosť, ktoré má matka vyššie, sú výdavky na stravu, ošatenie, obuv, hygienu maloletej bežné. Maloletá je v predškolskom veku, zatiaľ s minimálnymi výdavkami na záujmové aktivity. Poplatky v materskej škole predstavujú sumu 60,- eur mesačne, a od poslednej úpravy výživného sa nezmenili. V prejednávanej veci súd rozhodoval o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas po rozvode v krátkom časovom období po nadobudnutí právoplatnosti predchádzajúceho rozsudku sp. zn. 20P/39/2022 o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, t. j. po uplynutí dvoch mesiacov od 8. 10. 2022. Súd vychádzal z aktuálne preukázaného skutkového stavu, prihliadajúc i na skutkový stav preukázaný v predchádzajúcom konaní. Oproti skutkovému stavu v predchádzajúcom konaní došlo len k čiastočnej zmene osobných pomerov na strane matky a maloletej, kedy tieto zmenili bydlisko a matke sa čiastočne znížili výdavky na bývanie, avšak na druhej strane súd konštatuje, že s opakovanými ochoreniami dýchacích ciest maloletej sú spojené pravidelne opakujúce sa i zvýšené výdavky matky. V zmysle uvedeného konštatovania súd v danom štádiu nezistil dôvody pre určenie vyššej vyživovacej povinnosti otca, než tomu bolo v predchádzajúcom konaní, a než to navrhla matka maloletej, a za primeranú považuje sumu výživného 150,- eur mesačne, počnúc od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva. Skutočnosť, že otec ignoroval akékoľvek procesné úkony súdu, smerujúce k zabezpečeniu jeho prítomnosti na pojednávaní, na ktorom mohol aktívne participovať v rozhodovacom procese, nemôže byť na ujmu maloletého dieťaťa, ktoré je výživou odkázané na svojich rodičov. V súčasnosti si plní rodičovskú rolu matka, supľujúc i rodičovskú funkciu otca. Otec na dcéru neprispieva, nezaujíma sa o všestranný rozvoj dieťaťa, jeho rodičovská zodpovednosť, najmä v otázke výživného, nedosahuje ani bazálnu úroveň, a v dôsledku tejto situácie matka uvažuje o požadovaní náhradného výživného od štátu. V konaní neboli preukázané žiadne prekážky, ktoré by bránili otcovi poskytovať primeranú starostlivosť svojej dcére, pričom ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá.

30. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš v štyroch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému podľa § 370 a nasl. CMP.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením rozsudku.

Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať odvolanie proti výroku, ktorým bola dohoda schválená (§ 122 CMP).

Podľa § 27 ods. 1 Zákona o rodine - manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvođe manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.